

Klachtennummer: 150920.01

Beslissing van de Klachtencommissie van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM)

xxxxx, wonende te xxxxxx, hierna te noemen: klaagster

tegen

xxxxx, gevestigd te xxxxx hierna te noemen: de omroep.

Audiovisuele productie: de aflevering van het televisieprogramma 'De Vloer op Jr.', uitgezonden 20 september 2015 om 11.05 uur, hierna te noemen: de Aflevering en het gehele programma: het Programma en de vooraankondiging op televisie voor het programma: de Promo.

1. De procedure

Klaagster heeft op 20 september 2015 een klacht ingediend over de Aflevering.

De voorzitter van de Klachtencommissie heeft de klacht op formele aspecten getoetst en bepaald dat de klacht voorshands in behandeling kan worden genomen.

De omroep heeft op 28 september 2015 verweer gevoerd. De Klachtencommissie heeft de klacht behandeld in haar zitting van dinsdag 24 november 2015. De omroep was hierbij aanwezig om haar standpunt mondeling op de zitting toe te lichten.

2. Het Programma

De Vloer op Jr. Is een improvisatieprogramma. Onvoorbereid krijgen kinderen en acteurs een opdracht van de presentator. Vervolgens improviseren ze samen een verhaal. Een aflevering bestaat uit verschillende sketches. In de Promo's voor het Programma worden beelden van de Aflevering getoond.

3. De klacht

Klaagster vindt het schandalig dat er om 11.00 uur 's ochtends een programma wordt vertoond waarin het woord 'kutwif' gebruikt wordt. In de voorstukjes van het Programma, die op televisie getoond werden, was het woord 'kutwif' duidelijk te horen. Klaagster vindt dit een slechte zaak van NPO3 op een tijdstip dat kinderen van alle leeftijden kijken.

4. Het verweer

In het verweerschrift voert de omroep kort gezegd het volgende aan.

De omroep gaat in haar verweer in op het feit dat seizoen 2015 van het Programma niet was geclassificeerd met het Kijkwijzer systeem, zoals dat wel had moeten gebeuren. De omroep betreurt dit ten zeerste. Ze was in de veronderstelling dat het programma wel was geclassificeerd. Uiteraard was het nooit de bedoeling om het grove taalgebruik te ontkennen. De omroep heeft wel in het 'Watson systeem' de

grof taalgebruik codering aangeven zodat het pictogram zowel in de gidsen als in beeld is vertoond. 'Watson' is een systeem waarin omroepen de Kijkwijzer classificaties kunnen opslaan en waarmee deze vervolgens aan de gidsen worden doorgegeven.

5. Reactie Klager

Klaagster geeft in reactie op het verweerschrift het volgende aan.

Dat 'De vloer op Jr.' niet geclassificeerd is, is één maar klaagster vindt het ook niet kunnen dat in de voorstukjes het woord 'kutwif' steeds voorbijkomt. Het kan volgens haar toch niet zo zijn dat haar kinderen in elk voorstukje het woord 'kutwif' horen.

6. De behandeling ter zitting

De omroep heeft ter zitting haar standpunt nader toegelicht en gehandhaafd.

Klaagster klaagt onder meer over het grove taalgebruik in de Promo's voor de Aflevering. De omroep geeft ter zitting aan dat zij haar promomakers naar aanleiding van de klacht heeft gevraagd om er voortaan voor te zorgen dat er geen grof taalgebruik meer voorkomt in Promo's voor dit Programma.

De Klachtencommissie heeft ter zitting nog het volgende aan de orde gesteld. In een van de scènes met de titel: 'Ik plaste op de manier zoals jij plast', pakt één van de acteurs een pistool en richt deze op haar medespeler. De Klachtencommissie vraagt de omroep op grond van welke argumenten zij deze scène niet als dreiging met geweld heeft aangemerkt. De omroep geeft aan dat het Programma wordt opgenomen in een studio met een publiek. Onderdeel van het programma is een tafel met rekvisieten. Voordat een nieuwe scène begint, mogen de acteurs een of meerdere rekvisieten pakken om in hun spel te gebruiken. Het pistool is een vast rekvisiet. De omroep meende dat het trekken van het pistool zo duidelijk een onderdeel van het 'spel' was, dat het eerder grappig was dan schadelijk. Iedereen die naar het programma kijkt, weet dat het 'spel' is. De omroep geeft verder aan dat ook meegespeeld kan hebben dat zij zelf bij de opnames aanwezig waren, waardoor de betreffende scène voor hen overduidelijk niet echt was. Dit is de reden dat ze geen dreiging met geweld hebben gescoord.

7. Het oordeel van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie stelt vast dat de klacht in behandeling kan worden genomen en overweegt daarover als volgt.

Uitzendtijden

Met betrekking tot de uitzending op televisie is een bij het NICAM aangesloten omroep gebonden aan uitzendtijden. Deze zijn vastgelegd in het Deelreglement Televisie. Volgens artikel 3 van dit reglement zendt een omroep een programma met de leeftijdsclassificatie 12 jaar niet uit tussen 06.00 en 20.00 uur en een programma met de leeftijdsclassificatie 16 jaar niet tussen 06.00 en 22.00 uur.

De classificatie

De Klachtencommissie stelt allereerst vast dat de Aflevering ten tijde van de uitzending op 20 september niet was geclassificeerd. De omroep heeft daardoor niet voldaan aan de hoofdregel van Kijkwijzer, zoals vastgelegd in artikel 1 van het

Algemeen Reglement. Een omroep moet namelijk iedere productie classificeren uiterlijk op het moment dat deze openbaar wordt gemaakt en moet bij het openbaar maken daarvan de toepasselijke classificatie vertonen door middel van de Kijkwijzerpictogrammen.

Om de classificatie van de Aflevering vast te stellen, past de Klachtencommissie het huidige classificatieformulier toe op de Aflevering.

Grof taalgebruik

Vraag 7.1 (Komt er in de productie grof taalgebruik (vloeken, schuttingtaal) voor?) moet volgens de Klachtencommissie met '1 keer of vaker' worden beantwoord. In de Aflevering worden onder andere woorden als 'kutwif' en 'fucking' gebruikt.

Bovenstaande beantwoording leidt tot de classificatie 'alle leeftijden' met grof taalgebruik.

Ambtshalve oordeel

De Klachtencommissie is bevoegd de gehele Aflevering in haar beoordeling mee te nemen, dus ook de inhoudscategorieën en scènes waar niet expliciet over is geklaagd. Hierover kan zij een ambtshalve oordeel geven. Een ambtshalve oordeel heeft geen consequenties voor de omroep als zij dit oordeel niet opvolgt en het ambtshalve oordeel zal op zichzelf niet kunnen leiden tot een sanctie.

De onderhavige klacht heeft betrekking op de categorie grof taalgebruik. De Klachtencommissie overweegt ambtshalve ten aanzien van de categorie angst als volgt.

Vraag **3.9.1** (Komen er beelden van dreiging met geweld voor?) beantwoordt de Klachtencommissie met '1 keer of vaker'. Zij doelt hierbij op de scène met de titel: 'Ik plaste op de manier zoals jij plast', waarin het meisje haar vriend onder schot houdt met een pistool. Het is algemeen erkend in de literatuur dat kinderen tot zeven jaar geen goed onderscheid maken tussen werkelijkheid en fantasie in de media.

De overige vragen in de inhoudscategorie angst zijn niet van toepassing op de Aflevering.

De overige inhoudscategorieën zijn niet van toepassing op de Aflevering.

Conclusie classificatie

De omroep heeft het Programma inmiddels geclassificeerd op 'alle leeftijden' met grof taalgebruik. De Klachtencommissie kan zich vinden in deze classificatie voor de Aflevering. Deze classificatie heeft tot gevolg dat de Aflevering de hele dag mag worden uitgezonden.

Ambtshalve geeft de Klachtencommissie de omroep in overweging om de vraag 3.9.1. met '1 keer of vaker' te beantwoorden. Hierdoor komt de uiteindelijke classificatie van de Aflevering uit op 6 jaar op basis van angst met grof taalgebruik. Deze classificatie heeft geen invloed op het uitzendtijdstip. Dit betekent dat de Aflevering de hele dag mag worden uitgezonden. Nu de Klachtencommissie zich

ambtshalve uitspreekt over de inhoudscategorie angst, kan zij deze beoordeling slechts in overweging geven aan de omroep. De omroep heeft grof taalgebruik reeds meegenomen in haar classificatie van het Programma.

Voor wat betreft de klacht van klagster waarin ze aangeeft het schandelijk te vinden dat het woord 'kutwijf' gebruikt wordt in een programma dat om 11.00 uur 's ochtends wordt uitgezonden en ten gehore wordt gebracht in Promo's uitgezonden op een tijdstip waarop kinderen van alle leeftijden kijken, overweegt de Klachtencommissie als volgt. Op grond van artikel 6 van het Deelreglement Televisie van het Nicam hoeven promo's zelf niet te worden geclassificeerd met het classificatiesysteem. Wel dient een omroep haar promo's te beoordelen. Hiermee wordt bedoeld dat een omroep haar promo's toetst op mogelijke schadelijkheid voor jeugdigen met inachtneming van Kijkwijzer om zo de juiste leeftijdsclassificatie vast te kunnen stellen. Aan de hand hiervan kan de omroep bepalen op welk uitzendtijdstip een promo mag worden uitgezonden. Een promo met de Kijkwijzer leeftijdsclassificatie 'alle leeftijden', 6 of 9 jaar mag op elk tijdstip worden uitgezonden. Een promo met de leeftijdsclassificatie 12 jaar en ouder mag niet tussen 06.00 uur en 20.00 uur worden uitgezonden en een promo die is beoordeeld op 16 jaar en ouder mag niet tussen 06.00 uur en 22.00 uur worden uitgezonden.

Ten aanzien van grof taalgebruik werkt Kijkwijzer als volgt. Grof taalgebruik leidt, in tegenstelling tot de andere inhoudskenmerken, niet tot een leeftijdsindicatie omdat er geen onderzoek is dat uitwijst dat grof taalgebruik voor een bepaalde leeftijdsgroep potentieel schadelijker is dan voor een andere. Er kan dus niet worden aangetoond dat grof taalgebruik bijvoorbeeld schadelijker zou zijn voor kleuters dan voor wat oudere kinderen van een jaar of 12. Aan de andere kant is gebleken dat ouders wel graag gewaarschuwd willen worden als er grof taalgebruik voorkomt in een productie, daarom is er wel voorzien in een pictogram voor grof taalgebruik. Grof taalgebruik alleen zal dus niet tot een leeftijdsclassificatie leiden. Een promo met alleen grof taalgebruik mag daarom overdag worden uitgezonden.

De Klachtencommissie beslist derhalve als volgt.

8. De beslissing van de Klachtencommissie

Classificatie

De Aflevering was in strijd met artikel 1 lid 1 Algemeen Reglement, voordat deze werd uitgezonden, niet geclassificeerd. De classificatie van de Aflevering komt op basis van de klacht, waarin de klager klaagt over grof taalgebruik in de Aflevering, naar het bindend oordeel van de Klachtencommissie uit op 'alle leeftijden' met grof taalgebruik. De klacht is derhalve gegrond.

Naar het ambtshalve oordeel van de Klachtencommissie komt de classificatie van de Aflevering uit op 6 jaar op basis van angst met grof taalgebruik.

Aanpassing classificatie

Volgens artikel 13.1 sub a. kan de Klachtencommissie bij een (deels) gegronde klacht de opdracht geven binnen een door de Klachtencommissie aan te geven termijn over te gaan tot (her)classificatie en alle aan de uitkomst verbonden maatregelen te nemen. Gelet hierop besluit de Klachtencommissie dat de omroep binnen vier weken na dagtekening van deze uitspraak de door de Klachtencommissie aangegeven classificatie zelf alsnog door middel van het invullen van het classificatieformulier dient in te voeren in de database van het NICAM. In dit geval heeft de omroep al aan voormelde verplichting voldaan door het classificatieformulier voor het gehele Programma waarvan de Aflevering deel uitmaakt, in te voeren op 'alle leeftijden' met de toevoeging grof taalgebruik. De Klachtencommissie wijst er hierbij op dat de omroep ervoor heeft gekozen niet de onderhavige aflevering afzonderlijk te classificeren, en dat zij het Programma ook niet overeenkomstig artikel 9 van het deelreglement televisie als serie (met een steekproef) heeft geclassificeerd. Het staat de omroep in beginsel vrij deze keuze te maken. De omroep blijft bij deze keuze echter verantwoordelijk voor een juiste classificatie van iedere aparte aflevering.

Aanbeveling

De Klachtencommissie beveelt de omroep aan om de door haar ingevoerde classificatie van het Programma waarvan de Aflevering deel uitmaakt aan te passen naar 6 jaar op basis van angst met de toevoeging grof taalgebruik. Indien de omroep van mening is dat deze classificatie niet van toepassing is op de overige afleveringen van het programma, kan de omroep er ook voor kiezen de onderhavige Aflevering apart te classificeren en met het classificatieformulier in te voeren in de database op 6 jaar op basis van angst met de toevoeging grof taalgebruik. De omroep blijft echter ook in dit geval verantwoordelijk voor de classificatie van iedere aparte aflevering.

Maatregel van waarschuwing

De Klachtencommissie gaat conform artikel 13 lid 1 onder b Klachtenreglement over tot het opleggen van een maatregel van waarschuwing aan de omroep, nu de omroep in de laatste 5 jaar geen gegronde klacht heeft gekregen.

Beroep

Partijen hebben de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij de Commissie van Beroep van het NICAM, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld. Het beroepschrift dient binnen vier weken na dagtekening van de uitspraak van de Klachtencommissie schriftelijk bij de secretaris van de Commissie van Beroep te worden ingediend. Het adres luidt: NICAM, Commissie van Beroep, Postbus 322, 1200 AH Hilversum.

Hilversum, 15 december 2015